

*Blue
Swimming
Crab
Bank*

ธนาคารปูม้า

ปูม้า เป็นปูทะเลชนิดหนึ่ง อยู่ในสกุล *Portunus* มีขาทั้งหมด 5 คู่ คู่แรกใช้ป้องกันตัวและจับอาหาร ขาคู่ที่ 2-4 ใช้เป็นขาเดิน ขาคู่สุดท้ายใช้ในการว่ายน้ำ มีกระดองเป็นรอยหยักคล้ายฟันเลื่อยทั้งสองข้าง ขนาดกระดองสามารถโตเต็มที่ได้น้ำหนัก 15-20 ซ.ม.

ที่มา: https://www4.fisheries.go.th/local/index.php/main/view_blog2/100/1040/28

Blue Swimming Crab (BSC) belong to Portunidae family. The BSC has 5 pairs of legs. First pair is chelae or claws, the second to fourth pairs are walking legs and the fifth pairs are swimming paddles. The carapace is rough in texture, broad and has a spine on each side (*Svane and Cheshire, 2005*).

รูป: <https://www.freepik.com>

ปูม้าเพศเมีย ที่เมื่อไข่ได้รับการผสมแล้ว จะถูกส่งมารวมอยู่ใน
จับปิ้งบริเวณหน้าท้อง และเมื่อไข่มีขนาดโตขึ้นเรื่อยๆ จนล้น
จับปิ้ง จึงเรียกว่า

“ปูม้าไข่นอกกระดอง”

ที่มา: สุธาร์ตน์ นิลราช. 2562

The Berried Female BSC

After the eggs of mature female crab have been fertilized and transferred to abdomen, these eggs will be developed and expanded. This is called “Berried Female BSC”.

น้ำตาล

เหลืองเข้ม

เหลืองอ่อน

เทา

ดำ

รูป: จินดา เพชรกำเนิด

แม่ปูม้าจะมีความดกไข่เฉลี่ยประมาณ 900,000 ฟอง โดยไข่จะพัฒนาเปลี่ยนจากสีเหลืองอ่อนเป็นสีเหลืองเข้ม สีน้ำตาล สีเทา และสีดำ และหลังจากนั้น แม่ปูจะปล่อยไข่ที่พร้อมฝักเป็นตัวอ่อนนี้ลงสู่ทะเล

ที่มา: สุธารัตน์ นิลราช. 2562

There are average 900,000 eggs/female. Crab eggs would be developed, and color changed from light yellow to dark yellow, brown, gray, and black. Then, the berried female BSC will release the eggs into the sea.

ซึ่งไข่แต่ละสีจะมีระยะเวลาในการฟักไข่แตกต่างกัน
แต่โดยเฉลี่ยจะใช้เวลาประมาณ 7-9 วัน ในการฟักไข่
และพร้อมปล่อยไข่ลงสู่ทะเล

ที่มา: จินดา เพชรกำแหง

เหลืองเข้ม

น้ำตาล

เทา

ดำ

4 - 7 วัน

2 - 4 วัน

1 - 3 วัน

1 - 2 วัน

ปล่อยไข่ลงสู่ทะเล

Eggs released into the sea

The development of eggs would differently depend on eggs color. However, the average of eggs development is around 7-9 days before eggs releasing into the sea.

ทำไมต้องมีธนาคารปูม้า

ฟื้นฟูและเพิ่มจำนวน
ทรัพยากรปูม้า

Rehabilitate and
increase BSC

ธนาคารปูม้า

BSC bank

จำนวนปูม้าลดลง

BSC reducing

Why do we set up BSC bank?

ธนาคารปูม้า

การนำแม่ปูม้าที่มีไข่นอกกระดอง
ปล่อยลงในสถานที่ที่เตรียมไว้
(เช่น กระชัง บ่อ ถัง) เพื่อให้แม่ปู
ได้ปล่อยไข่ออกมา ก่อนที่จะนำไป
ขายหรือบริโภคต่อไป

Blue Swimming Crab Bank

Releasing berried female blue
swimming crab into the places
(cage, pond, bucket, *etc.*) which
prepared for them to release the
eggs before sold or consumed

รูป: www.greennet.or.th/ธนาคารปูม้าชุมชน-นวัตกร/

รูป: ฐิติพร ศุภนิรันดร์

ส่วนใหญ่ธนาคารปูม้าจะดำเนินการในรูปแบบ
ของกลุ่ม โดยกลุ่มธนาคารปูม้าจะมีลักษณะที่
แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

รูปแบบของธนาคารปูม้า

รูป: รัตนา เตี้ยเย

รูป: ฐิติพร ศุภนิรันดร์

รูป: รัตนา เตี้ยเย

รูป: ฐิติพร ศุภนิรันดร์

Type of BSC Bank

Most of BSC bank are operated in group. The BSC bank group would difference depended on the suitability of each area.

ประโยชน์ของธนาคารปูม้า (1)

ฟื้นฟู และเพิ่มจำนวน
ทรัพยากรปูม้า

เพิ่มการมีส่วนร่วมของคนใน
ชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากร

The benefits of BSC bank (1)

- Rehabilitate and increase blue swimming crab
- Increase people participation for fishery resources management

ประโยชน์ของธนาคารปูม้า (2)

เพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญ
ของการอนุรักษ์ทรัพยากรปู

เพิ่มความมั่นคงทางอาชีพและ
รายได้จากการทำประมง

The benefits of BSC bank (2)

- The community aware on the importance of crab conservation
- Income and fisheries occupation security

บทสรุป

ธนาคารปูม้า เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ชาวประมง คนในท้องถิ่น รวมถึงประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรปูม้า โดยการไม่กินปูม้าไข่นอกกระดอง และปล่อยปูม้าไข่นอกกระดองลงทะเลหรือธนาคารปูม้า เพื่อให้ลูกปูม้านับแสนตัวได้มีโอกาสดิบโตต่อไป เพื่อความอุดมสมบูรณ์ และความยั่งยืนของทรัพยากรปูม้า และท้องทะเลไทย

Conclusion

BSC Bank can encourage fishers and people to realize on the importance of conservation and restoration of BSC by releasing BSC into the sea or crab bank to led a huge of juvenile crabs grow for the abundance and sustainability of BSC resources.

เอกสารอ้างอิง (References)

- Thitiporn Suppanirun. 2010. **The presentation on Crab Bank**. Chumphon Marine Fisheries Research and Development Center, DOF, Thailand
- จินดา เพชรกำเนิด. 2010. การนำเสนอเรื่อง ชีววิทยาปูม้า สภาวะทรัพยากรปูม้าบริเวณอ่าวท้องครก และ ความสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรปูม้า. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนกลาง (ชุมพร)
- ประมงพื้นบ้าน. ธนาครปูม้าชุมชน: นวัตกรรมกรรมและภูมิปัญญาในการฟื้นฟูทะเลไทยของชาวประมงพื้นบ้าน. www.greennet.or.th/ธนาครปูม้าชุมชน-นวัตกรรม. 14 July 2021
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระยอง. 2559 (เข้าถึงเมื่อ 15 ก.ค. 2564). https://www4.fisheries.go.th/local/index.php/main/view_blog2/100/1040/28
- สุดารัตน์ นิลราช. 2562. ชีววิทยาและการประมงปูม้าในประเทศไทย. ปีที่ 21(1). วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 117-127 pp.
- Ib Svane and Anthony Cheshire. 2005. **Fisheries Biology and Spatial Modelling of the Blue Swimmer Crab (*Portunus pelagicus*)**. Fisheries Research and Development Corporation and SARDI 2004. Project No. 1998/116. 122 pp.